

17.8.2020

Elinkeinoelämän yhdistysten/järjestöjen kuulemiset sote- maakuntalausunnon valmistelussa

Maanantaina 17.8.2020 klo 16.00 alkaen, Savonlinnan kaupungintalon valtuustosalilla

Kaupunginhallitus on kutsunut elinkeinoelämän järjestöjen/yhdistyksen edustajia kuultavaksi liittyen maakunta-/sotealueen lakiluonnoksen lausunnon valmisteluun.

Kaupunginhallitus on etukäteen esittänyt järjestöille seuraavat kysymykset:

- Miten näette edustamienne yhdistysten/järjestöjen kannalta jos Savonlinna on osa a) Pohjois-Savon tai b) Etelä-Savon maakuntaa?
- Mitkä oleelliset asiat muuttuvat heikommiksi/paremmiksi?
- Mitä asioita pitää ottaa ehdottomasti huomioon?

Kuulemisessa ovat paikalla kaupunginhallitus, valtuuston puheenjohtajisto sekä valtuustoryhmien puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, hallintojohtaja-kaupunginlakimies sekä hallintopäällikkö.

Kuuleminen on osa kaupunginhallituksen 17.8.2020 § 298 käsittelyä.

Kaupunginhallitus kuuli asiasta Kauppakamarin Savonlinnan osaston puheenjohtaja Ari Hämäläistä, Savonlinnan seudun yrittäjät ry:n pj. Oskari Malkkia, Kerimäen Yrittäjät ry:n pj. Arto Koposta, Punkaharjun Yrittäjät ry:n pj. Ruth Lähdeaho-Keroa, MTK Savonlinnan seudun pj. Sari Saari-Muhosta sekä MTK Punkaharjun seudun pj. Kirsti Laamasta.

- Etelä-Savon kauppakamarin Savonlinnan osasto on toimittanut liitteenä 1 olevat vastaukset ennakkokysymyksiin
- Savonlinnan seudun yrittäjät ry, Punkaharjun seudun yrittäjät ry sekä Savonrannan yrittäjät ry ovat yhdessä toimittaneet liitteenä 2 olevat vastaukset ennakkokysymyksiin
- MTK Savonlinnan ja Punkaharjun yhdistykset toimittavat oman yhteenvetonsa, joka liitetään liitteeksi 3
- Järjestöillä/yhdistyksillä ei ole tarvittavaa osaamista ja asiantuntemusta ottaa kantaa sote-palvelujen järjestämiseen ja työnjaollisiin kysymyksiin
- Yrityksille ovat myös monet muut kuin sote-palvelut tärkeitä
- Keskityttävä vaikutuksiin, jotka mahdollisesta maakuntavaihdoksesta seuraavat suoraan tai välillisesti elinkeinoelämälle ja jotka on syytä ottaa huomioon
- Savonlinnan seudulla oltava saatavilla hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut työterveyshuolto mukaan lukien
- Kausiväestön määrä huomioitava väestöpohjaa tarkasteltaessa

- Koulutusorganisaatioiden (XAMK, Samiedu) toimintaedellytykset on turvattava, ovat tärkeitä yritystoiminnalle
- Alueen hankerahoituksen turvaaminen on tärkeää
- Saimaan alueen yhteistyö ja markkinointi turvattava
- järjestöille ei ole merkitystä, missä maakunnassa sijaitsee, vaan kyse on alueen elinvoimasta ja yritysten toimintaedellytyksistä
- EU-rahoituksen osalta Pohjois-Savossa kilpailtaisiin suuremmalla alueella ja useampien toimijoiden välillä. Miten käy ns. reuna-alueiden edunvalvonnan, toimiiko alueellinen tasa-arvo?
- Tärkeää nykyisten sosiaali- ja terveystalvelujen, eläinlääkäritoiminnan ja pelastustoiminnan palvelujen säilyminen.

Muistion laati

Seija Hytönen
hallintopäällikkö

Savonlinnan kaupunginhallitus kuule elinkeinoelämän yhdistyksiä ja järjestöjä Savonlinnan liittymisestä Pohjois-Savon maakuntaan/Sote-alueeseen tai pysymisestä Etelä-Savon maakunnassa/Sote- alueessa.

Tämän johdosta haluamme teidän yhdistyksenä/järjestönä vastaavan mm. seuraaviin kysymyksiin

- Miten näette edustamanne yhdistyksen kannalta, jos Savonlinna on osa a) Pohjois-Savon tai b) Etelä-Savon maakuntaa?
 - Yrittäjäjärjestöllä ei ole asiantuntemusta ottaa kantaa sote-palveluiden järjestämiseen ja työnjaollisiin kysymyksiin. Siksi tässä keskitytään niihin vaikutuksiin, jotka mahdollisesta maakuntavaihdoksesta seuraavat suoraan tai välillisesti elinkeinoelämälle ja jotka on syytä ottaa huomioon.
Savonlinnan seudun kuntien yrittäjien näkökulmasta on kuitenkin erittäin tärkeää, että Savonlinnan seudulla on saaristoisuudesta ja sen myötä pitkistä etäisyyksistä johtuen oltava saatavilla hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut työterveyshuolto mukaan lukien. Tähän kuuluu olennaisesti päivystävä keskussairaala sekä sujuvat hoitoketjut. On myös muistettava Savonlinnan seudun väestöpohjaa tarkastellessa se, että kesäisin kausiväestön määrä lasketaan seudulla kymmenissä tuhansissa. Lisäksi tulevat matkailijat, ikääntyvän väestön palvelutarpeet ja vuoden 2024 jälkeen myös Parikkalan rajanylityspaikan avaamisen myötä arviolta noin 300 000 rajanylittäjän muodostama joukko. Tämä itsessään erinomainen ylityspaikan avaaminen tuo alueelle omat riskitekijänsä, jotka tulee huomioida myös sote-palveluita järjestettäessä.
 - Yrittäjäjärjestön organisoitumiseen Savonlinnan seudun kuntien maakuntavaihdos Pohjois-Savoon vaikuttaisi niin, että Savonlinnan seudun, Savonrannan, Kerimäen, Punkaharjun, Enonkosken, Rantasalmen ja Sulkavan paikallisyhdistykset siirtyisivät osaksi Savon Yrittäjiä. Siirtyminen ei ole välttämätön ja tapahtuu yhdistysten omien päätösten mukaisesti, mutta edunvalvonnallisesti on tarkoituksenmukaista toimia siinä alueessa, jonka keskeisiin sidosryhmiin vaikutustyö kohdistuu. Tämä siirtymä tarkoittaa kolmannesta koko jäsenistöstä. Etelä-Savon Yrittäjien edunvalvonta käytännössä päättyisi, aluejärjestö lakkaisi, fuusioituisi tai siirtyisi täysin luottamushenkilöpohjalle pienemmällä toimialueella.
- Mitkä oleelliset asiat muuttuvat heikommiksi/paremmiksi?
 - Savonlinnan elinkeinoelämän kannalta on syytä arvioida tarkoin etenkin se, millaiset mahdolliset seurannaisvaikutukset maakuntavaihdoksella olisi koulutuspaikkoihin ja sitä kautta osaavan työvoiman saatavuuteen, yritysneuvontaan ja -rahoitukseen, työvoimapalveluihin, edunvalvontaan ja elinvoimaa tukevien hankkeiden toteuttamiseen.
 - Paikalliset yrittäjät tekevät tiivistä yhteistyötä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK) ja Samiedun kanssa. Koulutusorganisaatiot ovat merkittävä työvoiman lähde. Esimerkiksi Samiedusta valmistuneista opiskelijoista n. 80 % jää paikkakunnalle valmistumisen jälkeen.
Mikäli Savonlinna ja seudun kunnat siirtyisivät Pohjois-Savoon, merkitsisi se näiden

kuntien siirtymistä Pohjois-Savon liiton ja muiden aluehallinnon toimijoiden alueisiin. Tässä tilanteessa XAMK kilpailisi EU-hankkeiden rahoituksesta etenkin Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Pohjautuen XAMK:n arvioon (Heikki Saastamoinen ja Kalevi Niemi 11.8.2020), merkitsisi maakuntavaihdos XAMK:n kilpailuasetelman kiristymistä ja mahdollista TKI-rahoituksen vähenemistä. Tämä puolestaan voi johtaa joidenkin sellaisten (insinöörikoulutus ja osa sosiaali- ja terveysalan koulutuksesta) alojen lakkauttamiseen, mitkä ovat heikommin kannattavia. Seuraus olisi yritysten kannalta selvästi negatiivinen. Nykyiset ja kompensatiopakettien myötä tulleet uudet koulutuspaikat on turvattava. Miten varmistetaan yhteistyösuhteiden, hanketoiminnan ja koulutusorganisaatioiden toiminta mahdollisessa maakuntavaihdostilanteessa?

- Savonlinnan seutu on ollut selkeä hyötyjä hankerahoituksessa. Savonlinnan seudulle on suunnattu maakuntaliiton kautta tällä ohjelmakaudella: EAKR-tukea 9,3 M€ = 48 % koko alueen rahoituksesta ja yhteenlaskettuna EAKR+ESR 19,3 M€ = 44 % koko alueen hankkeista. (Maakuntaliitto) Painotus on huomattava suhteessa siihen, että Itä-Savon väestö on noin 30 % koko maakunnan väestöstä. Mahdollisen maakuntavaihdoksen myötä, on epätodennäköistä, että samankaltainen painotus Savonlinnan seudulle säilyy Pohjois-Savossa.
 - Maakuntavaihdoksella ei ELY-keskuksen mukaan olisi merkittävää toiminnallista muutosta yritysrahoitukseen, koska se toimii jo nykyisin Itä-Suomen tasolla ja Etelä-Savon ELY-keskus toimii välittävänä viranomaisena. Maakuntavaihdos vaikuttaisi myös TE-keskusten alueeseen, minkä osalta tilanne ilmeisesti on selkeämpi ja helpommin toteutettavissa oman yksikön ansiosta.
 - Maakuntavaihdoksella ei olisi merkitystä Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueeseen
 - Maaseuturahoitusta koskeva valmistelu, päätökset ja maksatus toteutetaan ELY-keskuksittain. Savonlinnan seudun kuntien osalta maakuntavaihdoksen myötä siten jatkossa Pohjois-Savon ELY-keskuksessa, Kuopiossa. Ainakin alkuvaiheessa tämä voisi näkyä nykytilannetta heikompana yritysten toimintaympäristön ja yrittäjien tuntemuksena. Maakuntavaihdos vaikuttaisi todennäköisesti Leader-toimintaryhmien toiminta-alueisiin, vaikkakin toimintaryhmien alueiden ei välttämättä tarvitse noudatella ely-keskusten tai maakuntien rajoja. Mahdolliset vaikutukset koskevat hanke- ja yritystukia koskevan neuvonnan ja päätöksenteon loittonemista, jos ryhmien alueet merkittävästi suurenevat. Yritysten palvelu ja toimintaympäristön tuntemus tulee turvata ja sitä tulee vahvistaa tulevaisuudessa.
- Mitä asioita pitää ehdottomasti ottaa huomioon?
 - isoja edunvalvonnallisia kysymyksiä yritysten näkökulmasta on mm.
 - miten Saimaan alueen ja sen matkailuliiketoiminnan edistäminen nähdään mahdollisessa uudessa maakunnassa? Kilpailuasetelmana Tahkon alueelle vai synergiaetuna ja toisiaan hyödyttävänä? Saimaan alueen matkailutoimijat ja -

kehittäjät ovat vuosia tehneet yhteistyötä alueen kehittämiseksi ja tämä tulee turvata myös jatkossa.

- Etelä-Savo on vahvasti sitoutunut Savonlinnan kulttuuripääkaupunkihankkeeseen ja Saimaa-ilmion rakentamiseen. Säilyykö painotus Pohjois-Savossa ja mitä aluejakomuutokset tekevät yhteistyölle?
- millainen asema Savonlinnan lentokentän säilymiselle annetaan mahdollisessa uudessa maakunnassa?
- sitoutuuko Pohjois-Savo ajamaan Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistämistä jatkossa? Etelä-Karjalan liitto ja Etelä-Savon maakuntaliitto ovat edistäneet asiaa vuosia. Seudun kehityksen ja elinkeinoelämän kannalta on lisäksi keskeistä se, kuinka raja-alueyhteistyö ja sitä koskeva kehittämistoiminta onnistuu.